

- ۱- منظور از حقوق متقابل یعنی چه؟ یعنی همان طور که ما حق داریم، پدر و مادر و معلم و همسایگان و دوستان و... نیز حقی بر ما دارند
- ۲- "حق و مسئولیت به منزله ی دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود" این جمله را با مثال توضیح دهید؟
برای مثال کودکان حق دارند در خانواده از محبت و مراقبت و خوراک و پوشاک مناسب بهره مند شوند و فرزندان نیز وظیفه و مسئولیت دارند که به والدین خود احترام بگذارند و از آنها اطاعت کنند.
- ۳- مسئولیت یعنی چه؟ یعنی وظایفی که هر یک از ما به عهده داریم و انتظار می رود آنها را انجام دهیم.
- ۴- آقای مسعودی ۴۰ سال دارد و پزشک است. او دارای همسر و سه فرزند است و در یک آپارتمان زندگی می کند. به نظر شما او در هر یک از نقش های زیر چه مسئولیت هایی به عهده دارد؟
به عنوان پدر: باید نیازهای خانواده را تأمین کند و...
به عنوان همسر: باید با همسر خود مهربان باشد و...
به عنوان پزشک: باید نسبت به بیماران خود احساس مسئولیت داشته باشد و...
به عنوان فرزند پدر و مادر خود: باید به پدر و مادر خود احترام بگذارد و...
به عنوان همسایه: باید حقوق همسایگان خود را رعایت کند و...
- ۵- ما در برابر چه چیز و چه کسانی مسئول هستیم؟
۱- خداوند متعال ۲- خودم ۳- دیگران (اعضای خانواده - معلمان - همکلاسی ها - اعضای جامعه) ۴- محیط زندگی و عالم آفرینش.
- ۶- خداوند متعال چه نعمت هایی به ما عطا کرده است؟ عقل و فکر و استعداد و توانایی، خانواده، معلم، خوراک و پوشاک
- ۷- وظیفه ما در برابر نعمت های خداوند چیست؟ وظیفه ی ما این است که خداوند را عبادت کنیم، شکر گزار نعمت هایش باشیم و از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ما است پیروی کنیم.
- ۸- شکر گزار بودن نعمت های خداوند به چه معناست؟ شکر گزار بودن یعنی استفاده ی صحیح از نعمت ها، قدر نعمت ها را دانستن و به هدر ندادن آنها.
- ۹- وظیفه ی ما در برابر بدن خود چیست؟ (شما برای حفظ و مراقبت از بدن خود چه اقداماتی انجام می دهید؟) - (با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، رعایت بهداشت و نظافت، خواب کافی و ورزش از بدنم مراقبت می کنم. ۲- از بدن خودم در مقابل موقعیت های خطرناک مثل ترقه بازی، عبور از خیابان و جاده با پی احتیاطی محافظت می کنم. ۳- باید تلاش کنم اسلحه های خودم را پنهان کنم و آنها را شکر کنم. ۴- تلاش می کنم با زناهم دروغ نگویم یا غیبت نکنم. ۵- با دست و پایم کار خطا یا گناه انجام ندهم و مراقب اعمال و رفتار خود باشم.
- ۱۰- وظیفه (مسئولیت) ما در برابر اعضای خانواده چیست؟
۱- در کارهای خانه با پدر و مادر همکاری می کنم ۲- وظایف شخصی خودم را بر دوش دیگران نمی گذارم. ۳- از پدر و مادر اطاعت می کنم و به نصیحت هایشان گوش می دهم ۴- به خواهران و برادرانم کمک و از آنها مراقبت می کنم.
- ۱۱- وظیفه (مسئولیت) شما در برابر مدرسه چیست؟
۱- مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می کنم. ۲- با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه با ادب و احترام برخورد می کنم. ۳- به توصیه های معلم گوش می کنم و سعی می کنم درس ها را خوب یاد بگیرم و تکالیفم را به موقع انجام دهم. ۴- با هم کلاسی هایم مهربان هستم و به آنها کمک می کنم. ۵- از اموال عمومی مدرسه که متعلق به همه است محافظت می کنم.
- ۱۲- وظیفه شما در برابر اعضای جامعه چیست؟
۱- در محل زندگی ام طوری رفتار می کنم که همسایگان آزرده نشوند. ۲- برای حفظ امنیت با اهالی محل و مسئولان همکاری می کنم. ۳- من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند مسئول هستم. ۴- من وظیفه دارم به همراه هم وطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش کنم. ۵- وظیفه دارم از وحدت و استقلال میهن دفاع کنم.
- ۱۳- جلوه های عظمت خداوند چیست؟ آب و خاک و نور و هوا و گیاه و جانوران
- ۱۴- وظیفه ی شما در برابر محیط زندگی و عالم آفرینش چیست؟
۱- باید برای آباد کردن محیط زندگی ام تلاش کنم. ۲- سعی می کنم بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم، ۳- به محیط زیست آسیب نرسانم و نظم طبیعت را برهم نزنم.

- ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای هستیم . (حقوق متقابل)
- همان طور که ما حقوقی داریم ، هم هستیم . (مسئول)
- وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد است. (مسئولی)
- افراد در نقش های مختلف ، دارند. (مسئولیت های مختلف)